

Врз основа на член 27 став 2 од Законот за иновациската дејност (Службен весник на Република Македонија бр.	Në pajtim me nenin 27, paragrafi (2) të Ligjit të Veprimtarisë Inovative (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë nr.
79/13, 137/13, 41/14,6/16, 53/16,190/16 и 64/18), Управниот одбор на Фондот за иновации и технолошки развој, на седницата одржана на ден 20.01.2020 година, ги донесе следните:	79/13, 137/13, 41/14,6/16, 53/16,190/16 dhe 64/18), Bordi Drejtues i Fondit të Inovacioneve dhe të Zhvillimit Teknologjik, në seancën e mbajtur më 20.1.2020 i miratoi:
ПРАВИЛА	RREGULLAT
за организирање и спроведување на натпревари и предизвици за поттикнување на иновативноста во приоритетните области од науката и технологијата	për organizimin dhe realizimin e garave dhe të sfidave për nxitjen e risisë në fushat prioritare të shkencës dhe të teknologjisë
Со овие правила се утврдуваат основните карактеристики на натпреварите и предизвиците за поттикнување на иновативноста во приоритетните области од науката и технологијата (во натамошниот текст:	Me këto rregulla përcaktohen karakteristikat themelore të garave dhe sfidave për nxitjen e risisë në fushat prioritare të shkencës dhe të teknologjisë (në tekstin e mëtejme:
Правила за натпревари и предизвици) и критериумите и постапките за аплицирање на натпревари и предизвици организирани од страна на Фондот за иновации и технолошки развој (во натамошниот текст:	Rregullat e garave dhe sfidave) dhe kriteret e procedurat e aplikimit në garat dhe sfidat e organizuara nga ana e Fondit të Inovacioneve dhe të Zhvillimit Teknologjik (në tekstin e mëtejme:
Фондот).	Fondi)
Со правилата за натпревари и предизвици се уредуваат и:	Me rregullat e garave dhe të sfidave rregullohen edhe:
критериумите и условите за доделување на награди наменети за натпревари и предизвици организирани од страна на Фондот;	kriteret dhe kushtet e ndarjes së çmimeve të theksuara për garat dhe sfidat e organizuara nga Fondi;
постапките за доделување средства на награда наменети за натпревари и предизвици организирани од страна на Фондот;	procedurat e ndarjes së mjeteve të çmimit, të theksuara për garat dhe sfidat e organizuara nga Fondi;
правилата за исплата на средствата за наградите;	rregullat e pagesës së mjeteve të çmimeve;
правилата за спроведување на проекти поддржани преку натпревари или предизвици организирани од страна на Фондот;	rregullat e realizimit të projekteve të mbështetura nëpërmjet garave ose sfidave, të organizuara nga Fondi;
правилата за надзор, следење и евалуација;	rregullat e mbikëqyrjes, ndjekjes dhe vlerësimit;
условите за привремен прекин и престанок на финансирање;	kushtet e ndërprerjes së përkohshme dhe ndërprerja e financimit;
механизмите за заштита на доделените средства преку натпреварите или предизвиците и	mekanizmat e mbrojtjes së mjeteve të ndara nëpërmjet garave dhe sfidave dhe
други прашања од работењето на Фондот.	çështjeve të tjera nga puna e Fondit.
Натпреварите и предизвиците Фондот може да ги организира и спроведува самостојно или во соработка со други организации.	Garat dhe sfidat e Fondit mund t'i organizojë dhe realizojë në mënyrë të mëvetësishme ose në bashkëpunim me organizatat e tjera.
ОПШТИ ОДРЕДБИ	DISPOZITAT E PËRGJITHSHME
Дефиниции	Përkufizimet
„Натпреварувач“ значи правен субјект кој до Фондот има поднесено предлог проект на отворен јавен повик за доделување награди за натпревари и предизвици организирани од страна на Фондот (во понатамошниот текст:	“Garues” d.m.th. subjekti juridik, i cili ka dorëzuar te Fondi propozimprojekt të thirrjes publike të hapur për ndarjen e çmimeve të garave dhe sfidave, të organizuara nga Fondi (në tekstin e mëtejme:
натпревари и предизвици).	garat dhe sfidat).

„Договор за доделување на награда“ значи договор склучен помеѓу Фондот и избран натпреварувач, за доделување на средства, кој е во согласност со правилата и процедурите наведени во Правилата за организирање и спроведување на натпревари и предизвици за поттикнување на иновативноста во приоритетните области од науката и технологијата.	“Kontrata e ndarjes së çmimit” d.m.th. kontratë e lidhur mes Fondit dhe garuesit të zgjedhur, për ndarjen e mjeteve, i cili është në pajtim me rregullat dhe procedurat e theksuara në Rregullat e organizimit dhe realizimit të garave dhe sfidave për nxitjen e risisë në fushat prioritare të shkencës dhe të teknologjisë.
„Комисија за оценување и избор“ значи Комисија составена од претставници на организаторот, партнерските организации и надворешни експерти од областа во која се организира натпреварот односно предизвикот, а која врши работи согласно Правилата за натпревари и предизвици.	“Komisioni i vlerësimit dhe zgjedhjes” d.m.th. komisioni i përbërë nga përfaqësuesit e organizatorit, organizatave partnere dhe ekspertët e jashtëm të fushës në të cilën organizohet gara, përkatësisht sfida, ndërsa kryen punë në pajtim me rregullat e garave dhe të sfidave.
„Корисник на награда“ значи правен субјект кој со Фондот има потпишано Договор за доделување на награда на натпревар или предизвик.	“Shfrytëzuesi i çmimit” d.m.th. subjekt juridik, i cili me Fondin ka nënshkruar kontratën e lidhur të çmimit të garës ose të sfidës.
„Награда“ значи грант во вид на парична помош и/или техничка помош доделен/а/и од страна на Фондот на одреден корисник на наградата за финансирање на работи, набавка на стоки, консултантски и други услуги согласно одобрената проектна апликација и буџет на проектот кофинансиран од страна на корисникот на наградата согласно условите наведени во Правилата за натпревари и предизвици и согласно условите наведени во јавниот повик.	“Çmimi” d.m.th. grant në llojin e ndihmës financiare dhe/ose ndihmë teknike e ndarë nga Fondi shfrytëzuesit të caktuar të çmimit për financimin e punëve, furnizimin e mallrave, shërbimeve konsullore e të tjera në pajtim me projekt aplikimin e miratuar dhe buxhetin e projektit, i bashkëfinancuar nga shfrytëzuesi i çmimit në pajtim me kushtet e theksuara në Rregullat e garave dhe sfidave, në pajtim me kushtet e theksuara në thirrjen publike.
6.	6.
„Предлог проект“ значи проект поднесен на отворен јавен повик за доделување на награди во рамки на одреден натпревар односно предизвик на Фондот кој се финансира преку кофинансиран грант во согласност со критериумите и постапките наведени во Правилата за натпревари и предизвици.	“Propozimprojekti” d.m.th. projekt i dorëzuar thirrjes së hapur publike për ndarjen e çmimeve në kuadër të garës së caktuar, përkatësisht sfidës së Fondit që financohet nëpërmjet grantit të bashkëfinancuar, në pajtim me kriteret dhe procedurat e theksuara në Rregulloren e garave dhe sfidave.
7.	7.
„Јавен повик“ е повик за доставување на предлог-проекти објавен во јавните гласила кој ги содржи условите за учество, рокот за пријавување, како и потребната документација за пријавување на натпревар односно предизвик организиран од страна на Фондот, а согласно условите наведени во Правилата за натпревари и предизвици.	“Thirrja publike” është thirrje e dorëzimit të propozim-projektit, i shpallur në fletoret zyrtare, që i përmbajnë kushtet e pjesëmarrjes, afatin e paraqitjes, si dhe dokumentacionin e duhur të paraqitjes së garës, përkatësisht sfidës së organizuar nga Fondi, ndërsa në pajtim me kushtet e theksuara në Rregullat e garave dhe sfidave.
ОСНОВНИ КАРАКТЕРИСТИКИ	KARAKTERISTIKAT THEMELORE
Општи цели на натпреварите и предизвиците	Qëllimet e përgjithshme të garave dhe sfidave
Општи цели на натпреварите и предизвиците организирани и спроведувани од страна на Фондот се:	Qëllimet e përgjithshme të garave dhe sfidave të organizuara dhe realizuara nga Fondi janë:
поттикнување на иновативноста и претприемничкиот дух кај микро, малите и средни претпријатија со дизајнирање на нови решенија за	nxitja e risisë dhe shpirtit sipërmarrës të sipërmarrjet e mëdha, të vogla dhe të mesme me dizajnimin e zgjidhjeve të reja për problemet me të cilat

проблемите со кои се соочува заедницата, како и можност за развој на нови бизниси преку примена на решенијата;	ballafaqohet komuniteti, si dhe mundësi për zhvillimin e bizneseve të reja nëpërmjet zbatimit të zgjidhjeve;
развивање на иновативни производи, услуги, процеси, активности или методологии со кои се нудат практични и општествено корисни решенија за одредени прашања или проблеми во приоритетни области од науката и технологијата; и	zhvillimi i prodhimeve inovative, shërbimeve, proceseve, aktiviteteve dhe metodologjive me të cilat ofrohen zgjidhje praktike dhe në dobi të shoqërisë për çështjet e caktuara ose problemet në fushat prioritare të fushës dhe teknologjisë; dhe
охрабрување на соработката помеѓу приватниот сектор од една страна и високо-образовните и научни установи, претпријатија, здруженијата на граѓани како и останати форми на соработка од друга страна.	Inkurajimi i bashkëpunimit mes sektorit privat nga njëra anë dhe institucioneve të arsimit të lartë dhe shkencor, sipërmarrjeve, shoqatave qytetare, si dhe formave të tjera të bashkëpunimit nga ana tjetër.
Целна група	Grupi i synuar
Натпреварите и предизвиците се наменети за поттикнување на иновативната дејност кај различни форми на правни субјекти како микро, мали и средни претпријатија, здруженија, високообразовни институции и останати правни субјекти кои сакаат да спроведат активности за истражување и развој и/или да развијат иновативен производ, услуга, процес, активност или методологија, сами или во соработка со друг правен субјект.	Garat dhe sfidat e theksuara për nxitjen e veprimtarisë inovative te format e ndryshme të subjekteve juridike si sipërmarrjet e mëdha, e vogla dhe e mesme, shoqatat, institucionet e arsimit të lartë dhe subjektet e mbetura juridike që dëshirojnë të realizojnë aktivitete të hulumtimit dhe zhvillimit dhe/ose të zhvillojnë prodhim, shërbim, proces, aktivitet ose metodologji inovative, vetë ose në bashkëpunim me subjekt tjetër juridik.
Награди	Çmimet
Преку натпреварите и предизвиците, Фондот обезбедува награди како грант во вид на парична помош и/или техничка помош.	Nëpërmjet garave dhe sfidave, Fondi siguron çmimet si grant në llojin e ndihmës financiare dhe/ose ndihmës teknike.
Висината и точниот износ на наградите се уредува со јавниот повик за учество на натпревар/предизвик во согласност со целите и областа на натпреварот/предизвикот.	Lartësia dhe shuma e saktë e çmimeve përcaktohet me thirrjen publike të pjesëmarrjes në garë/sfidë në pajtim me qëllimet në fushën e garës/sfidës.
Со јавниот повик може да се утврди и процентот на учество на натпреварувачот односно корисникот на наградата во вкупниот буџет.	Me thirrjen publike mund të përcaktohet edhe përqindja e pjesëmarrjes së garuesit, përkatësisht shfrytëzuesit të çmimit në buxhetin e përgjithshëm.
Средствата добиени од Фондот по која било друга основа или која било друга државна помош, нема да се сметаат за прифатливи средства за кофинансирање од страна на натпреварувачот.	Mjetet e fituara nga Fondi sipas çfarëdolloj baze ose çfarëdolloj ndihme tjetër shtetërore, nuk do të konsiderohen si mjete të pranuar të bashkëfinancimit nga ana e garuesit.
Времетраење на проектот	Kohëzgjatja e projektit
Времетраењето на проектот за кој се доделени финансиски средства преку натпревари или предизвици може да биде до 24 (дваесет и четири) месеци.	Kohëzgjatja e projektit, për të cilin janë ndarë mjetet financiare nëpërmjet garave ose sfidave e mund të jetë deri në 24 (njëzet e katër) muaj.
Фондот, врз основа на оправдани околности може да одобри продолжувања на спроведувањето на проектот до шест месеца.	Në bazë të rrethanave të arsyeshme, Fondi mund të miratojë vazhdimin e realizimit të projektit deri në gjashtë muaj.
Во случај на продолжување на времетраењето на спроведувањето на проектот, износот на доделениот грант не може да биде зголемен.	Në rast të vazhdimin të kohëzgjatjes së realizimit të projektit, shuma e grantit të ndarë nuk mund të rritet.
III.	III.
КРИТЕРИУМИ ЗА ПОДОБНОСТ НА НАТПРЕВАРУВАЧИТЕ	KRITERET E PËRSHTATSHMËRISË SË GARUESVE
Предлог-проектите може да бидат поднесени од поединечен	Propozimprojektet mund të paraqiten nga garuesi individual.

натпреварувач.	
Општ критериум за подобност кој натпреварувачот треба да го исполни е:	Критериот i përgjithshëm i përshtatshmërisë që duhet ta plotësojë garuesi është:
Да е правен субјект регистриран во Централниот регистар на Република Северна Македонија; и	Të jetë subjekt juridik i regjistruar në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë së Veriut; dhe
Да е во доминантна сопственост на македонски државјани, во случај кога тоа е определено во самиот јавен повик.	Të jetë në pronësi dominuese të shtetasit maqedonas, në rast kur ajo është e përcaktuar me vetë thirrjen publike.
Во случај на правен субјект основан согласно Законот за трговските друштва да е микро, мало или средно претпријатие кое не е во потешкотии (претпријатие во потешкотии е претпријатие кое не е во можност да ги исполнува своите обврски од сопствените ресурси или со средства што може да ги добие од својот сопственик/акционерите или кредиторите, за да ги запре загубите, кои без надворешна интервенција од давателите на помош со сигурност ќе доведат до краткорочен и долгорочен престанок со работа на претпријатието).	Në rast kur subjekti juridik është i themeluar në pajtim me Ligjin e Shoqërive Tregtare të jetë sipërmarrje e madhe, e vogël ose e mesme, që nuk është në vështirësi (sipërmarrje në vështirësi është sipërmarrja që nuk ka mundësi t'i plotësojë detyrat e saj të burimeve të veta ose me mjetet që mund t'i fitojë nga pronari/aksionerët ose kreditorët e vet, për t'i ndaluar humbjet, të cilat pa intervenimin e jashtëm nga dhënësit e ndihmës me siguri do të çojnë drejt ndërprerjes afatshkurtër dhe afatgjatë me punën e sipërmarrjes).
Поединечниот натпреварувач предлог-проектот може да го поднесе во партнерство или во конзорциум, доколку оваа можност е уредена во јавниот повик.	Garuesi individual, propozimprojektin mund ta dorëzojë në partneritet ose në konsorcium, nëse kjo mundësi është e rregulluar në thirrjen publike.
Посебните критериуми за подобност на натпреварувачите, како и членовите на партнерството и конзорциумот (доколку е применливо), се уредуваат во самиот јавен повик за учество на натпревар/предизвик согласно целите и областа на натпреварот/предизвикот.	Kriteret e veçanta të përshtatshmërisë së garuesve, si dhe anëtarëve të partneritetit dhe konsorciumit (nëse është e zbatueshme), rregullohen në vetë thirrjen publike për pjesëmarrjen në garë/sfidë, në pajtim me qëllimet dhe fushën e garës/sfidës.
Намена на средствата	Qëllimi i mjeteve
Средствата добиени од Фондот треба да бидат наменети за активности наменети за развој и имплементација на предложената иновација како:	Mjetet e fituara nga Fondi duhet të jenë të caktuara për aktivitetet e destinuara për zhvillimin dhe zbatimin e risisë së propozuar, si:
активности за истражување и развој;	aktivitetet e hulumtimit dhe zhvillimit;
активности за тестирање;	aktivitetet e testimit;
активности поврзани со заштита на интелектуална сопственост;	aktivitetet lidhur me mbrojtjen e pronës intelektuale;
дизајн;	dizajni;
развој на пилот линии;	zhvillimi i linjave pilot;
активности поврзани со обезбедување квалитет, стандардизација и акредитација и	aktivitetet lidhur me sigurimin e cilësisë, standardizimit dhe akreditimit, si dhe
активности за маркетинг и продажба (насочени кон доведување на иновацијата до инвестициска подготвеност и зрелост за воведување на пазарот).	aktivitetet e marketingut dhe shitjes (të drejtuara kah sjellja e risisë në gatishmërinë dhe pjekurinë e investimit për futjen në treg).
Горенаведената листа на активности не е ограничувачка, специфичните активности кои може да бидат предмет на финансирање се уредуваат во јавниот повик за учество на натпревар/предизвик согласно целите и областа на натпреварот/предизвикот.	Lista e lartpërmendur e aktiviteteve nuk është e kufizuar, aktivitetet specifike që mund të jenë lëndë e financimit, rregullohen në thirrjen publike për pjesëmarrjen në garë/sfidë, në pajtim me qëllimet dhe fushën e garës/sfidës.
Трошоци прифатливи за финансирање	Shpenzimet e pranueshme të financimit

Трошоци прифатливи за финансирање во рамки на предлог проектите поднесени на натпреварите односно предизвиците се:	Shpenzimet e pranueshme të financimit në kuadër të propozimprojekteve të dorëzuara në garat, përkatësisht sfidat, janë:
бруто плати - износите на бруто плати за вработените лица ангажирани на проектот треба да соодветствуваат на воспоставените практики на корисникот на наградата пред почетокот на проектот;	pagat bruto - shumat e pagave bruto për personat e punësuar, të angazhuar në projektin duhet t'i përshtaten praktikave të vendosura të shfrytëzuesit të çmimit para fillimit të projektit;
набавка и/или изнајмување на опрема и потрошни материјали за истражување и развој;	furnizimi dhe/ose marrja me qira e pajisjes dhe materialet harxhuese të hulumtimit dhe zhvillimit;
ангажирање на експерти/советници за истражување и развој;	angazhimi i ekspertëve/këshilltarëve të hulumtimit dhe zhvillimit;
ангажирање на консултанти за останати потреби директно поврзани со очекуваните резултати на предизвикот (експертиза поврзана со иновациски менаџмент, финансиски менаџмент, мобилизација на дополнителни финансиски средства, бизнис развој, маркетинг, правни работи, заштита на интелектуална сопственост и друго);	angazhimi i konsultantëve për nevojat e mbetura, drejtpërdrejt të lidhura me rezultatet e pritura të sfidës (ekspertiza e lidhur me menaxhimin inovativ, menaxhimin financiar, mobilizimin e mjeteve financiare shtesë, zhvillimi i biznesit, marketingu, punët juridike, mbrojtja e pronës intelektuale etj.);
обезбедување на квалитет, стандардизација и акредитација;	sigurimi i cilësisë, standardizimi dhe akreditimi;
канцелариска и деловна поддршка (наем на деловен простор, режиски трошоци, банкарски провизии, сметководствени услуги, хостинг и слично);	mbështetja e zyrës dhe ajo afariste (marrja me qira e hapësirës afariste, shpenzimet e regjisë, provizionet bankare, shërbimet e kontabilitetit, hostingu etj.);
трошоци за промоција на резултатите на/од проектот;	shpenzimet e promovimit të rezultateve të projektit;
патни трошоци, трошоци за сместување, котизација и дневници поврзани со целите на натпреварот/предизвикот; и	shpenzimet e rrugës, shpenzimet e akomodimit, kotizimi dhe mëditjet lidhur me qëllimet e garës/sfidës; dhe
административни трошоци (банкарски провизии, поднесување на годишна сметка за наменската сметка на проектот, трошоци за објава на оглас за јавни набавки).	shpenzimet administrative (provizionet bankare, dorëzimi i llogarisë vjetore për llogarinë e synuar të projektit, shpenzimet e publikimit të shpalljes së furnizimeve publike).
Специфичните трошоци дозволени за финансирање се уредуваат во јавниот повик за учество на натпревар/предизвик согласно целите и областа на натпреварот/предизвикот.	Shpenzimet specifike të lejuara për financim rregullohen në thirrjen publike për pjesëmarrje në garë/sfidë në pajtim me qëllimet në fushën e garës/sfidës.
Секој јавен повик за учество на натпревар/предизвик не мора да ги содржи сите горенаведени трошоци како дозволени трошоци.	Çdo thirrje publike për pjesëmarrje në garë/sfidë nuk është e detyrueshme që t'i përmbajë të gjitha shpenzimet e lartpërmendura si shpenzime të lejuara.
Трошоци неприфатливи за финансирање	Shpenzimet e papranueshme të financimit
Трошоци неприфатливи за финансирање во рамки на предлог-проектите поднесени на натпреварите односно предизвиците се:	Shpenzimet e papranueshme të financimit në kuadër të propozimprojekteve të dorëzuara në garat, përkatësisht sfidat, janë:
- отплата на камата или долг на друга страна;	- pagesa e kamatës ose borxhi në anën tjetër;
- трошоци и провизии за минати или можни идни загуби или долгови;	- shpenzimet dhe provizionet e humbjeve të kaluara ose të mundshme ose borxheve;
- покривање на загуби поради размена на валута, такси и казни;	- mbulimi i humbjeve për shkak të këmbimit valutor, taksave dhe dënimeve;
- трошоци за забава и угостителство;	- shpenzimet e argëtimit dhe gastronomisë;
- трошоци за регрутирање на кадар (трошоци за објавување на оглас, провизии од агенции за вработување, трошоци поврзани со селекција на кандидати и слично) и трошоци за преселба;	- shpenzimet e rekrutimit të kuadrit (shpenzimet e publikimit të shpalljes, provizionet e agjencive të punësimit, shpenzimet e lidhura me përzgjedhjen e kandidatëve dhe të ngjashme) dhe shpenzimet e zhvendosjes;

- купување на земја или згради, вклучувајќи и реновирање;	- blerja e tokës ose ndërtesave, duke përfshirë edhe rinovimin;
- готовинска исплата од посебната сметка на проектот;	- pagesa me para të gatshme nga llogaria e veçantë e projektit;
- извозни активности (трошоци директно поврзани со извоз на производи, со основање и работење на мрежа за дистрибуција и слично);	- aktivitetet e eksportit (tatimet e lidhura drejtpërdrejt me eksportin e produkteve, me themelimin dhe punën e rrjetit të shpërndarjes dhe të ngjashme);
- годишни такси за оддржување на патент (со исклучок на добро оправдани случаи проценети како дозволив трошок при евалуација на предлог проектите);	- taksat vjetore për mirëmbajtjen e patentës (me përjashtim të rasteve të arsyetuara, të vlerësuara si shpenzim i lejuar gjatë vlerësimit të propozimprojekteve);
- додатоци на плата;	- shtesat e pagës;
- трошоци за консултантски услуги обезбедени од страна на сопственик/ици на претпријатие кое е корисник на наградата;	- shpenzimet e shërbimeve këshillimore të siguruar nga ana e pronarit/ëve të sipërmarrjes, që është shfrytëzues i çmimit;
- наем на деловен простор од закуподавец кој учествува во активностите на проектот или е поврзано лице со корисникот на наградата;	- dhënia me qira e hapësirës së punës nga qiradhënësi, i cili merr pjesë në aktivitetet e projektit ose është person i lidhur me shfrytëzuesin e çmimit;
- набавка на патнички, товарни и транспортни возила;	- furnizimi i automjeteve të udhëtarëve, mallrave dhe transportuese;
- набавка на половна опрема; и	- furnizimi i pajisjes së përdorur; dhe
- данок на додадена вредност (ДДВ), во случај кога наградениот субјект има право на поврат на ДДВ.	- tatimi mbi vlerën e shtuar (TVSh), në rastet kur subjekti i dhënë ka të drejtë të kthimit të TVSh-së.
Не се подобни за финансирање и трошоци за реализација на активности кои претходно биле финансирани од други извори.	nuk janë të përshtatshme për financim shpenzimet e realizimit të aktiviteve, që paraprakisht janë financuar nga burime të tjera;
Права од интелектуална сопственост	Të drejtat e pronës intelektuale
Во случај проектот да се базира на веќе постоечки права на интелектуална сопственост, натпреварувачот е должен заедно со предлог проектот да достави доказ за право на користење на интелектуалната сопственост во вид на договор за лиценцирање, договори за „in-kind“ придонес или друг вид на договор кој потврдува дека натпреварувачот има право на користење на интелектуалната сопственост на која се базираат резултатите од проектот.	Në rast se projekti bazohet në të drejtat tanimë ekzistuese të pronës intelektuale, aplikuesi është i detyruar që së bashku me propozimprojektin të dorëzojë dëshminë e të drejtës së përdorimit të pronës intelektuale në lloj të kontratës së licencimit, kontratë kontributit “in-kind” ndonjë lloj tjetër të kontratës që vërteton se aplikuesi ka të drejtën e përdorimit të pronës intelektuale në të cilën bazohen rezultatet e projektit.
Натпреварувачот не смее свесно или намерно да ги нарушува правата на интелектуална сопственост на кое било трето лице.	Aplikuesi nuk mund t'i cenojë me vetëdije ose qëllimisht të drejtat e pronës intelektuale të ndonjë pale të tretë.
Фондот нема да биде одговорен за спорови поврзани со правата на интелектуална сопственост помеѓу натпреварувачот/корисникот на наградата и трети страни.	Fondi nuk do të jetë përgjegjës për kontestet e lidhura me të drejtat e pronës intelektuale mes garuesit/shfrytëzuesit të çmimit financiare dhe palëve të treta.
По потреба, обврската од заштита на права од интелектуална сопственост и обврската за пренос на право на користење на интелектуална сопственост се уредуваат во јавниот повик за учество на натпревар/предизвик согласно целите и областа на натпреварот/предизвикот.	Sipas nevojës, detyrimi i mbrojtjes së të drejtës së pronës intelektuale dhe detyrimi i bartjes së të drejtës të përdorimit të pronës intelektuale rregullohen në thirrjen publike të pjesëmarrjes në garë/sfidë, në pajtim me qëllimet dhe fushën e garës/sfidës.
Заштита на животната средина	Mbrojtja e mjedisit jetësor
Секој предлог проект доставен на јавен повик за доделување средства на	Çdo propozimprojekt i dorëzuar në thirrjen publike të ndarjes së mjeteve të

Фондот кој има влијание врз животната средина мора да биде во согласност со Законот за животна средина и другите релевантни важечки закони и подзаконски акти на Република Северна Македонија.	Fondit, që ka ndikim në mjedisin jetësor, duhet të jetë në pajtim me Ligjin e Mjedisit Jetësor dhe ligjet e tjera relevante të vlefshme dhe aktet nënligjore të Republikës së Maqedonisë së Veriut.
IV.	IV.
ПРОЦЕС НА АПЛИЦИРАЊЕ И ПОСТАПКА ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА НАГРАДИ	PROCESI I APLIKIMIT DHE PROCEDURA E NDARJES SË ÇMIMEVE
Јавен повик	Thirrja publike
Финансиските средства за натпреварите или предизвиците се доделуваат на конкуритивна основа по објавен јавен повик кој е претходно донесен од Управниот одбор на Фондот за иновации и технолошки развој.	Mjetet financiare të garave ose sfidave ndahen në bazë garuese sipas thirrjes publike, që është miratuar paraprakisht nga Bordi Drejtues i Fondit të Inovacioneve dhe Zhvillimit Teknologjik.
Јавниот повик задолжително се објавува во најмалку две јавни гласила и на веб-страницата на Фондот.	Thirrja publike, detyrimisht shpallet në më së paku dy fletore publike dhe në faqen e internetit të Fondit.
Рокот за доставување на предлог проектите ќе биде одреден до 90 (деведесет) дена од денот на објавата на јавниот повик.	Afati i dorëzimit të propozimprojekteve do të përcaktohet deri në 90 (nëntëdhjetë) ditë nga dita e shpalljes së thirrjes publike.
Јавниот повик задолжително ги содржи следниве информации:	Thirrja publike, detyrimisht i përmban informatat vijuese:
- датум на објава на јавниот повик;	- datën e shpalljes së thirrjes publike;
- опис на целите на натпреварот односно предизвикот;	- përshkrimin e qëllimeve të garës, përkatësisht sfidës;
- износ на наградата односно кофинансирањето (доколку е применливо);	- shuma e çmimit, përkatësisht bashkëfinancimi (nëse është e zbatueshme);
- критериумите за подобност на натпреварувачите;	- kriteret e përshtatshmërisë së garuesve;
- листа на активности и трошоци подобни за финансирање;	- lista e aktiviteteve dhe shpenzimeve të përshtatshme për financim;
- критериуми за оценување и селекција;	- kriteret e vlerësimit dhe përzgjedhjes;
- состав на Комисијата за оценување и избор;	- përbërjen e Komisionit të Vlerësimit dhe të Zgjedhjes;
- начин на поднесување на потребната документација;	mënyrën e dorëzimit të dokumentacionit të nevojshëm;
- обрасци во кои треба да се пополни предлог-проектот;	- formularët në të cilët duhet të plotësohet propozimprojekti;
- краен рок за поднесување на потребната документација и	- afatin e fundit të parashtrimin të dorëzimit të dokumentacionit të nevojshëm dhe
- контакт информации.	- informatat e kontaktit.
Сите горенаведени податоци мора да се содржат во целосниот јавен повик објавен на веб-страницата на Фондот.	(2) Të gjitha të dhënat e lartpërmendura duhet të përmbahen në thirrjen e plotë publike, e shpallur në faqen e internetit të Fondit.
За јавниот повик објавен во јавни гласила ќе биде изготвена скратена верзија.	Për thirrjen publike, të shpallur në fletoret zyrtare do të përpilohet version i shkurtuar.
Потребна документација	Dokumentacioni i nevojshëm
При пријавување на натпревар односно предизвик треба да се достават следните документи:	Gjatë paraqitjes në garë, përkatësisht sfidë duhet të dorëzohen dokumentet vijuese:
1.	1.
Уредно пополнет образец за Проектна апликација;	Formulari i plotësuar me rregull i aplikimit të projektit;
2.	2.
Уредно пополнет образец за Буџет на проектот и	Formulari i plotësuar me rregull i buxhetit të projektit projektit dhe
3.	3.
Дополнителна документација поврзана за Натпреварувачот, која детално	Dokumentacioni plotësues lidhur me garuesin, që do të jetë e theksuar detajisht

ќе биде наведена во јавниот повик.	në thirrjen publike.
Проектната документација задолжително се доставува на обрасци изготвени од страна на Фондот.	Dokumentacioni i projektit detyrimisht dorëzohet në formularë të përpiluar nga Fondi.
Дополнителни документи во случај на доделена награда	Dokumentet shtesë në rast të ndarjes së çmimit
Во случај на натпреварувачот да му биде доделена награда, натпреварувачот до Фондот треба да поднесе и:	Në rast se garuesit i ndahet çmimi, ai/ajo duhet t'i dorëzojë Fondit edhe:
- договори со трети страни од значење за спроведувањето на проектот (доколку е применливо);	- kontratat me palët e treta të rëndësisë së realizimit të projektit (nëse është e zbatueshme);
- во случај проектот да се заснова на веќе постоечки права на интелектуална сопственост, натпреварувачот е должен да достави доказ за право на користење на интелектуалната сопственост во вид на договор за лиценцирање, договори за „in-kind“ придонес или друг вид на договор кој потврдува дека натпреварувачот има право на користење на интелектуалната сопственост на која се засноваат резултатите од проектот и	- Në rast se projekti bazohet në të drejtat tanimë ekzistuese të pronës intelektuale, garuesi është i detyruar që të dorëzojë dëshminë e të drejtës së përdorimit të pronës intelektuale në lloj të kontratës së licencimit, kontrata të kontributit “in-kind” ose ndonjë lloj tjetër të kontratës që vërteton se garuesi ka të drejtën e përdorimit të pronës intelektuale në të cilën bazohen rezultatet e projektit dhe
- податоци од отворена посебна банкарска сметка за потребите на проектот.	- të dhënat e llogarisë së hapur bankare të veçantë për nevojat e projektit.
Фондот го задржува правото, доколку е потребно, да побара и друга документација од натпреварувачите, кои се должни истата да ја достават во најкраток можен рок.	Fondi e ruan të drejtën, nëse është e nevojshme, të kërkojë edhe dokumentacion tjetër nga garuesit, që janë të detyruar ta dorëzojnë atë në afatin më të shkurtër të mundshëm.
Информативни и консултативни сесии	Sesionet e informimit dhe konsultimit
За времетраење на јавниот повик Фондот може да организира инфонастани, обуки, консултативни и менторски сесии на кои потенцијалните натпреварувачи ќе имаат можност да добијат дополнителни информации и стручна помош при подготовка на предлог-проектите.	Gjatë kohëzgjatjes së thirrjes publike, Fondi mund të organizojë ngjarje informuese, trajnime, sesione konsultimi dhe mentorimi, në të cilat garuesit potencialë do të kenë mundësinë që të përfitojnë informata shtesë dhe ndihmë profesionale gjatë përgatitjes së propozimprojekteve.
За времето и местото на одржување на информативните и менторските сесии натпреварувачите ќе бидат навремено известени преку јавни гласила и/или по електронски пат (електронски медиуми и/или е-маил).	Për kohën dhe vendin e mbajtjes së sesioneve informuese dhe të mentorimit, garuesit do të njoftohen në kohë nëpërmjet fletoreve zyrtare dhe/ose në mënyrë elektronike (mediet elektronike dhe/ose posta elektronike).
V.	V.
ПРОЦЕС НА ОЦЕНУВАЊЕ И ИЗБОР	PROCESI I VLERËSIMIT DHE ZGJEDHJES
Комисија за оценување и избор	Komisioni i Vlerësimit dhe Zgjedhjes
Оценката, изборот и одлуката за доделување награди, односно финансирање на проекти е под единствена надлежност на Комисијата за оценување и избор на натпревар или предизвик (во понатамошниот текст:	Vlerësimi, zgjedhja dhe vendimi i ndarjes së çmimeve, përkatësisht financimi i projekteve është nën kompetencën e vetme të Komisionit të Vlerësimit dhe të Zgjedhjes së garës ose sfidës (në tekstin e mëtejme:
Комисијата за оценување и избор).	Komisioni i Vlerësimit dhe i Zgjedhjes).
Комисијата за оценување и избор се определува во Јавниот повик и се состои од најмалку 5 (пет) члена од кои:	Komisioni i Vlerësimit dhe i Zgjedhjes përcaktohet në thirrjen publike dhe përbëhet prej së paku 5 anëtarëve, prej të cilëve:
Еден член е претставник на Фондот за иновации и технолошки развој;	Njëri anëtar është përfaqësues i Fondit të Inovacioneve dhe të Zhvillimit

	Teknologjik;
Најмалку еден експерт од специфичната област на натпреварот/предизвикот, и	Së paku një ekspert i fushës specifike të garës/sfidës, dhe
Најмалку еден експерт во областа на развој на бизнис (доколку е применливо).	Së paku një ekspert në fushën e zhvillimit të biznesit (nëse është e zbatueshme).
Процес на оценување и избор	Procesi i vlerësimit dhe zgjedhjes
Оценката на проектите се состои од неколку чекори:	Vlerësimi i projekteve përbëhet prej disa hapave:
Административна проверка на доставените документи (дали документацијата е комплетна и во согласност со условите за подобност наведени во јавниот повик);	Kontrolli administrativ i dokumenteve të dorëzuara (nëse dokumentacioni është i plotë dhe në pajtim me kushtet e përshtatjes të theksuara në thirrjen publike);
Прва оцена на предлог-проектот (предселекција) и	Vlerësimi i parë i propozimprojektit (parapërzgjedhja) dhe
Селекција на најдобри предлог-проекти (со вклучена презентација на предселектираните предлог-проекти пред Комисијата за оценување и избор).	Përzgjedhja e propozimprojekteve më të mira (me prezantim të përfshirë të propozimprojekteve të parapërzgjedhura para Komisionit të Vlerësimit dhe Zgjedhjes).
Административна проверка на доставените документи	Kontrolli administrativ i dokumenteve të dorëzuara
Административната проверка на доставените документи ја вршат лица вработени во Фондот за иновации и технолошки развој овластени од директорот.	Kontrollin administrativ të dokumenteve të dorëzuara e kryejnë personat e punësuar në Fondin e Inovacioneve dhe të Zhvillimit Teknologjik, të autorizuar nga drejtori.
Во случај да се утврди дека недостига дел од документацијата поврзана со натпреварувачот, натпреварувачот има право да ја надолжни истата во рок определен од страна на Фондот.	Në rast të përcaktimit se mungon një pjesë e dokumentacionit lidhur me garuesin, garuesi ka të drejtë ta plotësojë atë në afat të caktuar nga Fondi.
Доколку натпреварувачот не ја доставил бараната документација во согласност со условите определени во јавниот повик истата се смета за некомплетна.	Nëse garuesi nuk e ka dorëzuar dokumentacionin e kërkuar në pajtim me kushtet e përcaktuara në thirrjen publike, ai konsiderohet si i paplotësuar.
Од административната проверка на доставените документи се составува записник.	Nga kontrolli administrativ i dokumenteve të dorëzuara pëprilohet procesverbali.
По завршувањето на административната проверка, секоја комплетна документација се доставува до членовите на Комисијата за оценување и избор.	Pas mbarimit të kontrollit administrativ, çdo dokument i plotë dorëzohet tek anëtarët e Komisionit të Vlerësimit dhe Zgjedhjes.
Критериуми за оценување и избор	Komisioni i Vlerësimit dhe Zgjedhjes
Критериумите за оценување и бројот на бодови за избор на предлог-проектите се уредуваат во јавниот повик за учество на натпревар/предизвик согласно целите и областа на натпреварот/предизвикот.	Kriteret e vlerësimit dhe numri i pikëve të zgjedhjes së propozimprojekteve rregullohen në thirrjen publike për pjesëmarrje në garë/sfidë në pajtim me qëllimet në fushën e garës/sfidës.
Членовите на Комисијата за оценување и избор ги оценуваат предлог проектите според утврдените критериуми.	Anëtarët e Komisioni të Vlerësimit dhe të Zgjedhjes i vlerësojnë propozimprojektet sipas kriterëve të përcaktuara.
Секој предлог проект кој ќе добие најмалку 51% од вкупниот број бодови поминува во фазата на селекција.	Çdo propozimprojekt që do të fitojë së paku 51% nga numri i përgjithshëm i pikëve, kalon në fazën e përzgjedhjes.
Завршните бодови, по однос на критериумите за оценка, членовите на	Pikët përfundimtare, në bazë të kriterëve të vlerësimit, anëtarëve të Komisionit

Комисијата за оценување и избор ги даваат во фазата на селекција, по презентацијата на предлог-проектите од страна на предселектираните натпреварувачи.	të Vlerësimit dhe të Zgjedhjes, i japin në fazën e përzgjedhjes, sipas prezantimit të propozimprojektit nga ana e garuesve të parapëzgjedhur.
За фазата на селекција Комисијата за оценување и избор составува Записник.	Për fazën e përzgjedhjes, Komisioni i Vlerësimit dhe të Zgjedhjes përpilon procesverbal.
Наградени ќе бидат оние предлог-проекти кои имаат највисок број бодови по завршување на фазата за селекција.	Do të shpërblehen propozimprojektet që kanë numër më të lartë të pikëve pas përfundimit të fazës së përzgjedhjes.
При изборот на наградени проекти ќе се зема предвид и износот на расположливи средства под јавниот повик.	Gjatë përzgjedhjes së projekteve të shpërblyera do të merret parasysh edhe shumata e mjeteve të disponueshme nën thirrjen publike.
Фондот го задржува правото да преговара со натпреварувачите по однос на дефинирање на активностите и буџетот на проектот на основа на препораки добиени од Комисијата за оценување и избор, пред потпишување на Договор за доделување на награда, доколку оваа одредба е наведена во јавниот повик. Фондот го задржува правото да не додели награда доколку нема доволно квалитетни предлог-проекти или не се исполнети условите за доделување на наградата согласно овие Правила и условите наведени во Јавниот повик.	Fondi e ruan të drejtën që të negociojë me garuesit në bazë të përkufizimit të aktiviteteve dhe buxhetit të projektit në bazë të rekomandimeve të marra nga Komisioni i Vlerësimit dhe i Zgjedhjes, para nënshkrimit të Kontratës së Ndarjes së Çmimit, nëse kjo dispozitë është e theksuar në thirrjen publike. Fondi e ruan të drejtën që të mos ndajë çmim nëse nuk ka propozimprojekte mjaftueshëm cilësore ose nëse nuk janë plotësuar kushtet e ndarjes së çmimit në pajtim me këto rregulla dhe kushtet e theksuara në thirrjen publike.
Роковите за аплицирање, предселекција, селекција и донесувањето на одлуката за доделување на награда ќе бидат дефинирани во рамки на јавниот повик.	Afatet e aplikimit, parapërzgjedhjes, përzgjedhjes dhe miratimit të vendimit për ndarjen e çmimeve do të jenë të përkufizuara në kuadër të thirrjes publike.
Фондот го задржува правото за измена на овие рокови.	Fondi e ruan të drejtën e ndryshimit të këtyre afateve.
VI.	VI.
СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТИТЕ	REALIZIMI I PROJEKTEVE
Елементи на договорот за доделување на награда	Elementet e kontratës së ndarjes së çmimit
(1) Натпреварувачите за кои е донесена одлука за доделување на награда ќе бидат повикани да потпишат Договор за доделување на награда во рок од 30 (триесет) дена од денот на донесување на одлуката.	(1) Garuesit për të cilët është miratuar vendimi i ndarjes së çmimit do të thirren që të nënshkruajnë kontratën e ndarjes së çmimit në afat prej 30 (tridhjetë) ditësh nga dita e miratimit të vendimit.
(2) Задолжителни елементи на договорот за доделување на награда се:	(2) Elementet e detyrueshme të kontratës së ndarjes së çmimit janë:
договорни страни;	palët kontraktuese;
предмет на договорот;	lënda e kontratës;
дефиниции и толкување;	përkufizimet dhe interpretimi;
вредност на договорот;	vlera e kontratës;
времетраење на проектот;	kohëzgjatja e projektit;
права и обврски на Фондот и на корисникот на наградата;	të drejtat dhe detyrimet e Fondit dhe të shfrytëzuesit të çmimit;
виша сила;	fuqia madhore;
раскинување на договорот;	prishja e kontratës;
завршни одредби и	dispozitat përfundimtare dhe
проектна апликација и буџет на проектот.	aplikimi i projektit dhe buxheti i projektit;
Исплата на средства	Pagesa e mjeteve

Исплатата на средства се врши на посебна банкарска сметка наменета за потребите на проектот.	Pagesa e mjeteve kryhet në llogari të veçantë bankare, e theksuar për nevojat e projektit.
Средствата се исплаќаат авансно, на квартална основа, во согласност со Буџетот на проектот, доколку не е поинаку специфицирано во јавниот повик.	Mjetet paguhen paraprakisht, në bazë tremujore, në pajtim me Buxhetin e Projektit, nëse nuk është e specifikuar ndryshe në thirrjen publike.
Во случај на квартални исплати, средствата за секоја наредна рата ќе бидат исплатени на посебната сметка откако ќе бидат исполнети следните услови:	Në rastin e pagesave tremujore, mjetet për çdo këst në vijim do të paguhen në llogarinë e veçantë pasi të plotësohen kushtet vijuese:
- одобрен тримесечен извештај за напредок (описен дел и финансиски дел), доколку не е поинаку специфицирано во јавниот повик;	- miratimi i raportit tremujor për avancim (pjesa përshkruese dhe pjesa financiare), nëse nuk është e specifikuar ndryshe në thirrjen publike;
- наменски потрошени најмалку 70% (седумдесет проценти) од претходно буџетираните средства и	- së paku 70% (shtatëdhjetë për qind) e mjeteve të buxhetuara më parë janë shpenzuar me qëllim;
- доставен доказ за извршената уплата на сопственото кофинансирање за наредно тримесечие во вид на банкарски извод (доколку е применливо).	- dëshmia e dorëzuar për pagesën e kryer me bashkëfinancim të vet për tremujorin e ardhshëm si lloj i certifikatës bankare (nëse është e zbatueshme).
Доколку во Јавниот повик е предвидено кофинансирање од страна на Корисникот на наградата, средствата за првата рата ќе бидат исплатени на посебната сметка на проектот по потпишување на Договорот за доделување на награда, откако корисникот на наградата ќе достави до Фондот доказ за извршената уплата на сопственото кофинансирање за првото тримесечие во вид на банкарски извод.	Nëse në Thirrjen Publike është paraparë bashkëfinancimi nga Shfrytëzuesi i vlerës së çmimit, mjetet e këstit të parë do të paguhen në llogarinë e veçantë të projektit pas nënshkrimit të kontratës së ndarjes së mjeteve, që kur shfrytëzuesi i çmimit do të dorëzojë te Fondi dëshminë e pagesës së kryer të bashkëfinancimit të vet për tremujorin e parë në lloj të certifikatës bankare.
За сите награди кои надминуваат 300.000 денари Фондот од последната исплата задржува 5% од вкупниот износ на наградата доделена од Фондот.	Për të gjitha çmimet që tejkalojnë 300 000 denarë, nga pagesa e fundit Fondi mban 5% nga shuma e përgjithshme e çmimit të ndarë nga Fondi.
Овој износ се исплаќа на корисникот на наградата по одобрување на Завршниот извештај за проектот.	Kjo shumë i paguhet shfrytëzuesit të çmimit pas miratimit të Raportit Përfundimtar të Projektit.
Техничка помош за корисниците на наградите	Ndihma teknike e shfrytëzuesve të vlerës së çmimeve
За времетраење на проектот Фондот може да обезбеди дополнителни обуки, консултативни и менторски сесии за корисниците на наградите со цел поуспешно спроведување на проектот.	Gjatë kohëzgjatjes së projektit, Fondi mund të sigurojë trajnime plotësuese, sesione konsultative dhe të mentorimit për shfrytëzuesit e çmimeve, me qëllim realizimin më të suksesshëm të projektit.
Обврски на корисникот на наградата	Detyrimet e shfrytëzuesit të vlerës së çmimit
Корисникот на наградата има обврска да го спроведе проектот во согласност со условите пропишани во Јавниот повик, Правилата за натпревари и предизвици и Договорот за доделување на награда, како и во согласност со добрите технички, економски, финансиски, управувачки, еколошки и социјални стандарди и практики и во согласност со законските и подзаконските акти во Република Северна Македонија.	Shfrytëzuesi i vlerës së çmimit ka për detyrë që ta realizojë projektin në pajtim me kushtet e caktuara në thirrjen publike, Rregullat e garave dhe sfidave dhe Kontratën e ndarjes së çmimit, shpërblim, si dhe në pajtim me standardet dhe praktikata e mira teknike, ekonomike, financiare, drejtuese, ekologjike dhe sociale dhe në pajtim me aktet ligjore dhe nënligjore në Republikën e Maqedonisë së Veriut.
Корисникот на наградата има обврска да го спроведе проектот ефективно и ефикасно, во согласност со проектната апликација и буџетот на проектот.	Shfrytëzuesi i vlerës së çmimit ka për detyrë që ta realizojë projektin në mënyrë efektive dhe efikase, në pajtim me aplikacionin projektues dhe buxhetin e projektit.

<p>Корисникот на наградата има обврска да одржува систем за финансиско управување и да одржува систем на одвоена-посебна финансиско-сметководствена евиденција, во согласност со меѓународните сметководствени стандарди и на начин најсоодветен за проектните активности, расположливите ресурси и трошоци поврзани со проектот и ќе изготвува финансиски извештаи во согласност со сметководство на парична односно готовинска основа, јасно претставувајќи ги сметкопотврдите и исплатите за кварталот за кој се однесуваат, на начин кој ќе соодветствува со активностите, ресурсите и трошоците поврзани со проектот.</p>	<p>Shfrytëzuesi i vlerës së çmimit ka për detyrë ta mbajë sistemin e menaxhimit financiar dhe ta mbajë sistemin e evidencës së ndarë-të veçantë financiare të kontabilitetit, në pajtim me standardet e kontabilitetit dhe në mënyrën më përkatëse për aktivitetet projektuese, burimet në dispozicion dhe shpenzimet e lidhura me projektin dhe do të përgatit raportet financiare në pajtim me kontabilitetin në bazë të parave të gatshme, duke paraqitur qartë shpenzimet e bëra dhe pagesat për tremujorin të cilit i referohen, në mënyrë që të korrespondojnë me aktivitetet, burimet dhe shpenzimet e lidhura me projektin.</p>
<p>Фондот ќе бара од корисниците на наградите, како и од избраните добавувачи, консултанти и учесници во проектот да се придржуваат до највисоките етички стандарди согласно Законот за спречување на корупцијата, а со цел спречување на корупцијата и сродните појави во текот на спроведувањето на договорот.</p>	<p>Fondi do të kërkojë nga shfrytëzuesit vlerës së çmimeve, si dhe nga furnizuesit e zgjedhur, konsultativët dhe pjesëmarrësit në projekt t'u mirëmbahen standardevе më të larta etike në pajtim me Ligjin e Parandalimit të Korrupsionit, ndërsa me qëllim të parandalimit të korrupsionit dhe dukurive të ngjashme gjatë realizimit të kontratës.</p>
<p>Набавки на добра и услуги</p>	<p>Furnizimi i të mirave dhe shërbimeve</p>
<p>Секоја набавка на добра и услуги корисникот на наградата е должен да ја направи во согласност со прифатливите комерцијални практики:</p>	<p>Çdo furnizim të të mirave dhe shërbimeve, shfrytëzuesi i vlerës së çmimit është i detyruar që ta bëjë në pajtim me praktikat komerciale:</p>
<p>- При спроведувањето на набавките предвидени во проектот, корисниците треба да ги земат во предвид економската потреба, ефикасноста, транспарентноста и времетраењето на процедурата на набавка како и квалитетот на набавените добра и услуги.</p>	<p>- Gjatë realizimit të furnizimeve të parapara në projekt, shfrytëzuesit duhet t'i marrin parasysh nevojën ekonomike, efikasitetin, transparencën dhe kohëzgjatjen e procedurës së furnizimit, si dhe cilësinë e të mirave dhe shërbimeve të furnizuara.</p>
<p>- За набавките кои надминуваат 300.000,00 (триста илјади) денари корисникот на наградата треба да спроведе тендерска процедура со прибирање на минимум три понуди.</p>	<p>- Për furnizimet që i tejkalojnë 300.000,00 (treqind mijë) denarë, shfrytëzuesi i vlerës së çmimit duhet të realizojë procedurë të tenderit duke marrë së paku tri oferta.</p>
<p>Корисникот на наградата до Фондот треба да ја достави на одобрување документацијата за секоја фаза од тендерската процедура (пр. јавниот оглас, критериуми за избор, договор и сл.).</p>	<p>Shfrytëzuesi i vlerës së çmimit të Fondit duhet ta dorëzojë në miratim dokumentacionin për çdo fazë të procedurës së tenderit (p.sh. shpallja publike, kriteret e zgjedhjes, kontrata etj.).</p>
<p>Во добро оправдани случаи, овие набавки може да се спроведат и без тендерска процедура по претходно одобрување од страна на Фондот.</p>	<p>Në raste të arsyeshme, furnizimet mund të realizohen edhe pa procedurën e mbledhjes së së paku tri ofertave, sipas miratimit paraprak të Fondit.</p>
<p>Во случаи кога се обезбедени средства од меѓународни организации (донатори и заемодавачи) или од трети земји, а од нивна страна се пропишани посебни услови за набавка на добра и услуги, корисникот на наградата е должен да ги земе во предвид истите при спроведување на набавките.</p>	<p>Në rastet kur janë mundësuar mjetet e organizatave ndërkombëtare (donatorët dhe huadhënësit) ose vendet e treta, ndërsa nga ana e tyre janë përcaktuar kushtet e furnizimit të të mirave dhe shërbimeve, shfrytëzuesi i shpërblimit është i detyruar që të merr parasysh ato gjatë realizimit të furnizimeve.</p>
<p>Кога е применливо, договорите помеѓу корисникот на наградата и трети страни треба да вклучуваат одредби поврзани со заштита на интелектуална сопственост, спречување судир на интереси, ревизија и влијание врз животната средина.</p>	<p>Kur është e zbatueshme, kontratat mes shfrytëzuesit të vlerës së çmimit dhe palëve të treta duhet të përfshijnë dispozita të lidhura me mbrojtjen e pronës intelektuale, parandalimin e konfliktit të interesave, revizionin dhe ndikimin në mjedisin jetësor.</p>

Правила за видливост на донаторот	Rregullat e dukshmërisë së donatorit
За време на спроведување на проектот, корисникот на наградата е обврзан сите промотивни материјали за проектот да ги означат со логото и називот на Фондот и јасно да истакне дека проектот се спроведува со поддршка од Фондот.	Gjatë realizimit të projektit, shfrytëzuesi i vlerës së çmimit është i detyruar të gjitha materialet promovuese për projektin që t'i shënojnë logon dhe emrin e Fondit dhe të theksojnë qartë se projekti realizohet me mbështetje të Fondit.
Опремата што е набавена преку проектот финансиран од Фондот задолжително треба јасно да биде обележана со логото на Фондот, како и со напомена:	Pajisja që është e furnizuar nëpërmjet projektit të financuar nga Fondi, detyrimisht duhet të jetë e shënuar qartë me logon e Fondit, si dhe me paralajmërimin:
„Поддржано од Фондот за иновации и технолошки развој на Република Северна Македонија“.	<i>“E mbështetur nga Fondi i Inovacioneve dhe i Zhvillimit Teknologjik i Republikës së Maqedonisë së Veriut“.</i>
Во случаи кога за финансирање на проектот се обезбедени средства и од меѓународни организации (донатори и заемодавачи) или од трети земји, корисникот на наградата е должен да ги земе во предвид правилата за видливост на истите.	Në raste kur për financimin e projektit janë siguruar mjetet nga organizatat ndërkombëtare (donatorë dhe huadhënës) ose nga vendet e treta, shfrytëzuesi i shpërblimit është i detyruar që t'i merr parasysh rregullat e dukshmërisë për ato.
Доколку корисникот на наградата поседува веб-страница, должен е да објави кратка информација за поддршката обезбедена од Фондот.	Nëse shfrytëzuesi i shpërblimit posedon faqe të internetit, është i detyruar që të shpall informacion të shkurtër për mbështetjen e siguruar nga Fondi.
Доколку корисникот на наградата објавува или дава изјава за медиуми во врска со проектот должен е да ја спомне поддршката обезбедена од Фондот.	Nëse shfrytëzuesi i shpërblimit shpall ose jep deklaratë për mediet në lidhje me projektin, është i detyruar që ta përmend mbështetjen e siguruar nga Fondi.
Промени во проектот	Ndryshimet në projekt
Секоја промена на проектот треба да биде оправдана и во насока на постигнување на очекуваните проектни резултати.	Çdo ndryshim i projektit duhet të jetë i arsyeshëm dhe në drejtim të arritjes së rezultateve të pritura projektit.
Секое значително отстапување од проектната апликација и буџетот на проектот (промени во планот на активности, промена на очекуваните резултати од проектот, промена на клучните луѓе на проектот итн.) треба да биде претходно одобрено од страна на Фондот.	Çdo shmangie e rëndësishme nga aplikimi i projektit dhe buxheti i projektit (ndryshimet në planin e aktiviteteve, ndryshimi në rezultatet e pritura nga projekti, ndryshimi i njerëzve kyç të projektit etj) duhet të jetë e miratuar paraprakisht nga ana e Fondit.
Корисникот на наградата има право на пренамена на средства во вкупен износ од 10% (десет проценти) од вкупниот буџет на проектот за целото времетраење на проектот во насока на постигнување на очекуваните проектни резултати.	Shfrytëzuesi i vlerës së çmimit ka të drejtën e parapërcaktimit të mjeteve në shumën e përgjithshme prej 10% (dhjetë për qind) nga buxheti i përgjithshëm i projektit të tërë kohëzgjatjes së projektit në drejtim të arritjes së rezultateve të pritura të projektit.
За пренамената корисникот на наградата е должен да го извести Фондот во рамки на кварталните извештаи и завршниот извештај.	Për parapërcaktimin, shfrytëzuesi i vlerës së çmimit është i detyruar që ta njoftojë Fondin në kuadër të raporteve tremujore dhe raportit përfundimtar.
Секоја пренамена на средства која надминува 10% (десет проценти) од вкупниот буџет на проектот треба да биде претходно одобрена од страна на Фондот.	Çdo parapërcaktim i mjeteve që tejkalon 10% (dhjetë për qind) nga buxheti i përgjithshëm i projektit, duhet të jetë e miratuar paraprakisht nga Fondi.
Фондот има за цел да поттикне иновативна дејност и преземање ризик.	Fondi ka për qëllim të nxisë veprimtarinë inovative dhe ndërmarrjen e rrezikut.
Од причина што иновативните проекти често се развиваат различно од почетните очекувања, овој фактор ќе го има предвид при донесување на одлуките за одобрување на промени во проектот.	Për shkak që projektet inovative shpeshherë zhvillohen ndryshe nga pritshmëritë fillestare, ky faktor do ta ketë parasysh gjatë miratimit të vendimeve për miratimin e ndryshimeve në projekt.

Чување на документацијата	Ruajtja e dokumentacionit
Корисникот на наградата има обврска да ја чува целокупната документација на проектот од започнување на спроведувањето на проектот.	Shfrytëzuesi i vlerës së çmimit ka për detyrë që ta ruajë dokumentacionin e plotë të projektit nga fillimi i realizimit të projektit.
Задолжителната документација на проектот содржи:	Dokumentacioni i detyrueshëm i projektit përmban:
- целокупната документација што е доставена при пријавување на натпреварот односно предизвикот;	- dokumentacioni i plotë që është i dorëzuar gjatë paraqitjes së garës, përkatësisht sfidës;
- сите официјални документи на комуникација помеѓу корисникот на наградата и Фондот во текот на периодот за пријавување на натпреварот односно предизвикот;	- të gjitha dokumentet zyrtare të komunikimit mes shfrytëzuesit të vlerës së çmimit dhe Fondit gjatë periudhës së paraqitjes së garës, përkatësisht sfidës;
- Договорот за доделување на награда;	- Kontrata e ndarjes së çmimit;
- сите официјални документи во периодот на спроведување на проектот;	- të gjitha dokumentet zyrtare në periudhën e realizimit të projektit;
- оригинални примероци од сите извештаи доставени до Фондот;	- ekzemplarët origjinalë nga të gjitha raportet e dorëzuara te Fondi;
- известувања за одобрување на извештаи доставени од Фондот;	- njoftimet e miratimit të raporteve të dorëzuara te Fondi;
- оригинални примероци од сите фактури и	- ekzemplarët origjinalë të të gjitha faturave dhe
- сите останати документи, вклучувајќи и договори со трети страни, и други докази на плаќање поврзани со проектот.	- të gjitha dokumentet e tjera të mbetura, duke përfshirë edhe kontratat me palët e treta dhe dëshmitë e tjera të pagesës të lidhura me projektin.
Корисникот на наградата има обврска да ја чува горенаведената документација во рок од најмалку 5 години по завршувањето на проектот.	Shfrytëzuesi i shpërblimit ka për detyrë që ta ruajë dokumentacionin e lartpërmendur në afat prej së paku 5 vjetësh pas përfundimit të projektit.
VII.	VII.
НАДЗОР, СЛЕДЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА НА РЕЗУЛТАТИТЕ НА ПРОЕКТИ	МБИКËQYRJA, NDJEKJA DHE VLERËSIMI I REZULTATEVE TË PROJEKTEVE
Начини на спроведување на надзорот	Mënyrat e realizimit të mbikëqyrjes
Фондот врши надзор на проектот преку преглед на извештаи доставени од страна на корисникот на наградата, преку спроведување на теренски посети и/или преку оценка на резултатите на проектот.	Fondi kryen mbikëqyrje të projektit nëpërmjet shqyrtimit të raporteve të dorëzuara nga shfrytëzuesi i shpërblimit, nëpërmjet realizimit të vizitave të terrenit dhe/ose nëpërmjet vlerësimit të rezultateve të projektit.
Цели на надзорот	Qëllimet e mbikëqyrjes
Целта на надзорот е да се следи напредокот на проектот и спроведувањето на планираните активности, да се потврди дека реализираните трошоци се во согласност со одобриениот буџет на проектот за дадениот период и согласно процедурите на Фондот, како и да се оценат остварените резултати по завршувањето на проектот.	Qëllimi i mbikëqyrjes është që të përcillet përparimi i projektit dhe realizimi i planifikimit të aktiviteteteve, të vërtetohet se shpenzimet e realizuara janë në pajtim me buxhetin e miratuar të projektit për periudhën e dhënë dhe në pajtim me procedurat e Fondit, si dhe të vlerësohen rezultatet e arritura pas përfundimit të projektit.
Методите на надзор вклучуваат:	Metodat e mbikëqyrjes përfshijnë:
– разгледување и одобрување на извештаите поднесени од страна на корисникот на наградата и	– shqyrtimin dhe miratimin e raporteve të dorëzuara nga shfrytëzuesi i vlerës së çmimit dhe
– теренски посети на корисниците и на партнерите (доколку е применливо) во проектот.	- vizitat e terrenit të shfrytëzuesve dhe të partnerëve (nëse është e zbatueshme) në projekt.
Надзорот го вршат тимови за следење назначени од директорот на Фондот.	Mbikëqyrjen e kryejnë ekipet e ndjekjes, të emëruar nga drejtori i Fondit.

Извештаи што ги доставува корисникот на наградата	Raportet që i dorëzon shfrytëzuesi i vlerës së çmimit
Корисникот на наградата има обврска до Фондот да доставува извештаи и тоа:	Shfrytëzuesi i vlerës së çmimit ka për detyrë që t'i dorëzojë raporte Fondit, si:
Тримесечен извештај за напредок (описен дел и финансиски дел) кои корисникот на наградата е должен да ги доставува за времетраењето на проектот и тоа во рок од 14 (четиринаесет) дена по истекот на едно тримесечие, (доколку е применливо) и	Raporti tremujor i përparimit (pjesa përshkruese dhe financiare) që shfrytëzuesi i dorëzon gjatë kohëzgjatjes së projektit, në afat prej 14 (katërbëdhjetë) ditësh pas skadimit të tremujorit, (nëse është i zbatueshëm) dhe
Завршен извештај (описен дел и финансиски дел) кој корисникот на наградата е должен да го достави во рок од 30 (триесет) дена по истекот на последниот календарски ден од проектот.	Raporti përfundimtar (pjesa përshkruese dhe financiare) që shfrytëzuesi i vlerësi së çmimit është i detyruar që ta dorëzojë në afat prej 30 (tridhjetë) ditësh pas skadimit të ditës së fundit kalendarike të projektit.
Извештаите се пополнуваат во обрасци утврдени од страна на Фондот.	Raportet plotësohen në formularët e përcaktuar nga Fondi.
Извештаите се разгледуваат од страна на тимовите за следење назначени од директорот на Фондот.	Raportet shqyrtohen nga ekipet e ndjekjes emëruar nga drejtori i Fondit.
Во случај на идентификувани неправилности во известувањето кои можат да се корегираат од страна на корисникот на наградата, Фондот го известува корисникот на наградата за идентификуваните неправилности со барање да ги отстрани неправилностите и да поднесе ревидиран извештај.	Në rast të parregullsive të identifikuar në njoftim, që mund të korrigojen nga shfrytëzuesi i vlerës së çmimit, Fondi e njofton shfrytëzuesin e vlerës së çmimit për parregullsitë e identifikuar që t'i mënjanojë parregullsitë dhe të miratojë raportin e rishikuar.
Во случај извештајот да е соодветно пополнет и доставен, директорот на Фондот по препорака на тимовите за следење го одобрува извештајот и одобрувањето го доставува до корисникот на наградата.	Në rast se raporti është i plotësuar dhe i dorëzuar në mënyrë përkatëse, drejtori i Fondit e miraton raportin dhe e dorëzon miratimin te shfrytëzuesi i vlerës së çmimit sipas propozimit të ekipeve të ndjekjes.
Тимот за следење има право од корисникот на наградата да побара дополнителни информации и документи поврзани со извештаите како и да изврши ненајавена теренска посета на корисникот со цел проверка на информациите доставени во извештаите.	Ekipi i ndjekjes ka të drejtë që të kërkojë nga shfrytëzuesi i vlerës së çmimit informata dhe dokumente plotësuese në lidhje me raportet, si dhe të bëjë vizitë të paparalajmëruar në terren te shfrytëzuesi për të kontrolluar informacionin e dhënë në raporte.
Теренски посети	Vizitat e terrenit
Тимовите за следење задолжително спроведуваат најмалку една теренска посета по проект во рок од 12 месеци.	Ekipet e ndjekjes detyrimisht realizojnë së paku një vizitë në terren për projekt në afat prej 12 muajsh.
Фондот има право да спроведе и повеќе теренски посети доколку е потребно.	Fondi ka të drejtë të kryejë më shumë vizita në terren nëse është e nevojshme.
Теренските посети вклучуваат посета на корисникот на наградата и средба со клучните луѓе на проектот со цел надзор над спроведувањето на проектот (пр. придржување кон процедурите, постигнување на предвидените резултати, придржување кон временската рамка, придржување кон одредбите на договорот за доделување средства итн.)	Vizitat e terrenit përfshijnë vizitën e shfrytëzuesit të vlerës së çmimit dhe takimin me njerëzit kryesorë të projektit me qëllim mbikëqyrjen mbi realizimin e projektit (psh: respektimi i procedurave, arritja e rezultateve të parapara, respektimi i kornizës kohore, respektimi i dispozitave të kontratës së ndarjes së mjeteve etj.).
Теренската посета може да биде најавена или ненајавена.	Vizitat e terrenit mund të jetë e paralajmëruar dhe e paparalajmëruar.
При најавена теренска посета, тимот за следење испраќа до корисникот на наградата известување за спроведување на теренска посета кое содржи детали за локацијата, времето на посетата, лицата кои треба да	Gjatë vizitës së paralajmëruar të terrenit, ekipi i ndjekjes dërgon te shfrytëzuesi i shpërblimit njoftim për realizimin e vizitës në terren që përmban detaje për vendndodhjen, kohën e vizitës, personat që duhet të jenë të pranishëm,

бидат присутни, документацијата и набавената опрема која треба да биде достапна за увид.	dokumentacionin dhe pajisjet e furnizuara që duhet të jenë në dispozicion për shqyrtim.
Известувањето за спроведување на теренска посета се доставува најмалку 7 (седум) дена пред спроведувањето на посетата.	Njoftimi për realizimin e vizitës së terrenit dorëzohet të paktën 7 (shtatë) ditë para realizimit të vizitës.
За извршената теренска посета тимот за следење составува записник во кој се внесува текот на посетата, лицата кои присуствувале на теренската посета, документацијата која е проверена, забелешките кои се констатирани од страна на тимот, идентификувани неправилности, насоките и роковите за отстранување на евентуалните неправилности и друго.	Për vizitën e kryer në terren, ekipi i ndjekjes krijon procesverbal në të cilën futen rrjedha e vizitës, personat që kanë marrë pjesë në vizitën e terrenit, dokumentacioni që është kontrolluar, vërejtjet që janë konstatuar nga vizita e terrenit, parregullsitë e identifikuar, drejtimet dhe afatet e mënjanimit të parregullsive eventuale e të tjera.
Тимот за следење до корисникот на наградата доставува известување од спроведена теренска посета.	Ekipi i monitorimit i dërgon njoftim për vizitën e kryer në terren shfrytëzuesit të vlerës së çmimit.
Во случај на констатирани неправилности, корисникот на наградата е должен да превземе мерки во согласност со насоките и роковите наведени во известувањето.	Në rast të parregullsive të konstatuara, shfrytëzuesi i vlerës së çmimit është i detyruar që të ndërмarr masa në pajtim me drejtimet dhe afatet e theksuara në njoftim.
Обврска на корисникот на наградата за олеснување на надзорот	Detyra e shfrytëzuesit të vlerës së çmimit për lehtësimin e mbikëqyrjes
Корисникот на наградата е должен да се придржува кон процедурите и да му овозможи на Фондот да изврши лесен надзор над спроведувањето на проектот.	Shfrytëzuesi i vlerës së çmimit është i detyruar që t'u përmbahet procedurave dhe t'i mundësojë Fondit të kryejë mbikëqyrje të lehtë mbi realizimin e projektit.
Корисникот на наградата е должен да му овозможи на Фондот или на лица овластени од Фондот во секое време да извршат длабинска анализа на спроведувањето на проектот, на неговите активности и остварени резултати, како и да извршат ревизија на проектната и финансиска документација поврзана со проектот.	Shfrytëzuesi i vlerës së çmimit është i detyruar që të i mundëson Fondit ose personave të autorizuar të Fondit që në çdo kohë të kryejnë analizë të thelluar të realizimit të projektit, të aktiviteteteve të tij dhe rezultateve të realizuara, si dhe të kryejnë revizion të dokumentacionit projektues dhe financiar lidhur me projektin.
Корисникот на наградата има обврска сите релевантни документи поврзани со проектот да ги подготви и достави до Фондот на негово барање.	Shfrytëzuesi i vlerës së çmimit ka për detyrë që të përgatisë të gjitha dokumentet përkatëse në lidhje me projektin dhe t'i dorëzojë ato te Fondi me kërkesën e tij.
Промени во сопственичката структура	Ndryshimet në strukturën e pronësisë
Во случај на можна промена на доминантната сопственичка структура (над 50,1% од сопственоста) и/или промена во доминантна македонска сопственичка структура (над 50,1% од сопственоста), корисникот на наградата е должен да побара одобрување за промената од страна на Фондот.	Në rastin e ndryshimit të mundshëm të strukturës dominuese të pronësisë (mbi 50,1% e pronësisë) dhe/ose ndryshimi në strukturën dominuese të strukturës maqedonase (mbi 50,1% e pronës), shfrytëzuesi i shpërblimit është i detyruar që të kërkojë miratimin e e ndryshimit nga Fondi.
Оваа обврска не важи во случај на смрт на сопственик/содружник и/или акционер и спроведување на оставинска постапка.	Ky detyrim nuk vlen në rast të vdekjes së pronarit/shoqëruesit dhe/ose aksionarit dhe realizimit të procedurës së trashëgimisë.
По однос на горенаведеното барање, Фондот е должен да донесе одлука во најкраток можен рок.	Në lidhje me kërkesën e lartpërmendur, Fondi është i detyruar që të miratojë vendimin në afatin më të shkurtër të mundshëm.
Во случај на промена на сопственичка структура која не претставува промена во доминантната сопственост, корисникот на наградата е	Në rast të ndryshimit të strukturës së pronësisë, që nuk paraqet ndryshim në pronën dominuese, shfrytëzuesi i shpërblimit është i detyruar që në afat prej 15

<p>обврзан во рок од 15 (петнаесет) дена од денот по извршувањето на упис на промената во Централниот регистар на Република Северна Македонија да го извести Фондот за настанатата промена.</p>	<p>(pesëmbëdhjetë) ditësh nga dita e kryerjes së regjistrimit të ndryshimit në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë së Veriut që ta njoftojë Fondin e ndryshimit të ndodhur.</p>
<p>Оваа обврска не важи во случај на смрт на сопственик/содружник и/или акционер и спроведување на оставинска постапка.</p>	<p>Ky detyrim nuk vlen në rast të vdekjes së pronarit/shoqëruesit dhe/ose aksionarit dhe realizimit të procedurës së trashëgimisë.</p>
<p>При настанување на промената корисникот на наградата е обврзан да ја задржи доминантната македонска сопственичка структура.</p>	<p>Gjatë ndodhjes së ndryshimit, shfrytëzuesi i shpërblimit është i detyruar që ta mbajë strukturën e pronës dominuese maqedonase.</p>
<p>Обврската на корисникот на наградата за барање на одобрување од страна на Фондот за промена во доминантната сопственичка структура и/или доминантната македонска сопственичка структура на корисникот на наградата има за цел да спречи обиди од трети страни да воспостават контрола над корисникот на наградата и трае сè до исполнување на сите обврски кон Фондот согласно договорот за доделување на награда.</p>	<p>Detyra e shfrytëzuesit të vlerës së çmimit për kërkesën e miratimit nga ana e Fondit për ndryshimin e strukturës së tij dominuese dhe/ose strukturës së pronësore dominuese maqedonase të shfrytëzuesit të vlerës së çmimit, ka për qëllim që t'i pengojë përpjekjet e palëve të treta që të vendosë kontroll mbi shfrytëzuesin e vlerës së çmimit dhe zgjat deri në plotësimin e të gjitha detyrimeve ndaj Fondit në pajtim me kontratën e ndarjes së çmimit.</p>
<p>Во случај на промена во доминантната сопственичка структура (пренос на сопственички удел и/или акции) новиот сопственик на корисникот на наградата, треба да ги превземе сите правни обврски и одговорности од Договорот за доделување на награда и да потпише изјава за продолжување на проектот и потврда на временската рамка со изјава за пристапување кон обврски.</p>	<p>Në rast të ndonjë ndryshimi në strukturën dominuese të pronësisë (transferimi i pjesës së pronësisë dhe/ose aksioneve), pronari i ri i shfrytëzuesit të shpërblimit, duhet që t'i ndërmer të gjitha detyrimet dhe përgjegjësitë juridike të kontratës së ndarjes së shpërblimit dhe ta nënshkruajë deklaratën e vazhdimit të projektit, si dhe vërtetim të kornizës kohore me deklaratën e qasjes ndaj detyrimeve.</p>
<p>Доколку во периодот на спроведување на проектот и додека сеуште траат обврските кон Фондот, корисникот на наградата ја промени доминантната сопственичка структура и/или доминантната македонска сопственичка структура без претходно добиено одобрување од страна на Фондот, го префрли трговското друштво, активностите и/или го пренесе правото на сопственост на технологијата/производите/услугите настанати за време на проектот надвор од земјата на кој било начин, корисникот на наградата ќе треба да плати 100% од износот на доделени средства.</p>	<p>Nëse në periudhën e realizimit të projektit dhe nëse ende zgjasin detyrimet ndaj Fondit, shfrytëzuesi i shpërblimit e ndërron strukturën dominuese të pronësisë dhe/ose strukturën dominuese të pronësisë maqedonase pa miratimin paraprak nga Fondi, e transferon shoqërinë tregtare, aktivitetet dhe/ose i'a transferon të drejtën e pronës së teknologjisë/produkteve/shërbimeve të krijuara gjatë projektit jashtë vendit në çfarëdo mënyre, shfrytëzuesi i shpërblimit do të duhet që të paguajë 100% nga shuma e mjeteve të ndara.</p>
<p>Доколку корисникот на наградата планира да го затвори или ликвидира трговското друштво, должен е претходно да го извести Фондот за истото.</p>	<p>Nëse shfrytëzuesi i shpërblimit planifikon që ta mbyll ose ta likuidojë shoqërinë tregtare, është i detyruar që paraprakisht ta njoftojë Fondin paraprakisht për atë.</p>
<p>Доколку во периодот на спроведување на проектот и додека се уште траат обврските кон Фондот, новиот сопственик на корисникот на наградата ја промени доминантната сопственичка структура и/или доминантната македонска сопственичка структура без претходно добиено одобрување од страна на Комисијата за оценување и избор, го затвори или ликвидира или го префрли трговското друштво, активностите и/или се пренесе правото на сопственост на технологијата/производите/услугите настанати за време на проектот надвор од земјата на кој било начин новиот корисник ќе треба да плати</p>	<p>Nëse në periudhën e realizimit të projektit dhe nëse ende zgjasin detyrimet ndaj Fondit, shfrytëzuesi i shpërblimit e ndërron strukturën dominuese të pronësisë dhe/ose strukturën dominuese të pronësisë maqedonase pa miratimin paraprak nga Komisioni i Vlerësimit dhe i Zgjedhjes, e mbyll ose likuidon apo e transferon shoqërinë tregtare, i'a transferon të drejtën e pronës së teknologjisë/produkteve/shërbimeve të krijuara gjatë projektit jashtë vendit në çfarëdo mënyre, shfrytëzuesi i shpërblimit do të duhet që të paguajë 100% nga shuma e mjeteve të ndara.</p>

100% од износот на доделени средства.	
Промена на статусот	Ndryshimi i statusit
Во случај на можна промена на статусот-поделба на корисникот на наградата, поврзување или присоединување на корисникот на наградата, корисникот на наградата е должен да побара одобрување на промената од страна на Фондот.	Në rastin e ndryshimit të mundshëm të statusit - ndarjes së shfrytëzuesit të shpërblimit, lidhjes ose bashkimit të shfrytëzuesit të shpërblimit, shfrytëzuesi i shpërblimit është i detyruar që të kërkojë miratimin e ndryshimit nga Fondi.
По однос на горенаведеното барање за одобрување на промената, Фондот е должен да донесе одлука во најкраток можен рок.	Në lidhje me kërkesën e lartpërmendur të ndryshimit, Fondi është i detyruar që të miratojë vendimin në afatin më të shkurtër të mundshëm.
Доколку Фондот даде согласност за статусна промена-поделба на корисникот на наградата, поврзување или присоединување на корисникот на наградата, новите сопственици на корисникот на наградата, правниот наследник (претпријатијата со кои корисникот на наградата остварил поврзаност, со кои корисникот на наградата се присоединил или на кои сопственикот пренесол средства - новоосновани или постоечки претпријатија) во рок од 15 (петнаесет) дена по извршувањето на упис на промената во Централниот регистар на Република Северна Македонија се должни да склучат и анекс на договорот за доделување на награда.	Nëse Fondi jep pëlqimin për ndryshimin e statusit - ndarjes së shfrytëzuesit të shpërblimit, lidhjes ose bashkimit të shfrytëzuesit të shpërblimit, pronarët e rinj të shfrytëzuesit të shpërblimit, trashëgimtari juridik (ndërmarrjet me të cilat shfrytëzuesi i shpërblimit ka realizuar lidhjen me të cilët shfrytëzuesi i shpërblimit është bashkuar ose të cilëve pronari u ka transferuar mjete - ndërmarrje të sapothemeluara ose ato ekzistuese) në afat prej 15 (pesëmbëdhjetë) ditësh pas kryerjes së regjistrimit të ndryshimit në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë së Veriut, janë të detyruar që të lidhin edhe aneks të kontratës së ndarjes së shpërblimit.
Обврската на корисникот на наградата за барање одобрување од Фондот за промена на статусот на корисникот на наградата трае сè до исполнување на сите обврски кон Фондот согласно договорот за доделување на награда.	Detyrimi i shfrytëzuesit të shpërblimit për kërkesën e miratimit të Fondit për ndryshimin e statusit të shfrytëzuesit të shpërblimit zgjat deri në plotësimin e të gjitha detyrimeve ndaj Fondit, në pajtim me kontratën e ndarjes së shpërblimit.
Доколку во периодот додека сеуште траат обврските кон Фондот, новиот правен наследник (претпријатијата со кои корисникот на наградата се поврзал, со кои корисникот на наградата се присоединил или на кои сопственикот пренесол средства - новоосновани или постоечки претпријатија), го затвори или ликвидира или го префрли трговското друштво, активностите и/или го пренесе правото на сопственост на технологијата/производите/услугите настанати за време на проектот надвор од земјата на кој било начин ќе треба да плати 100% од износот на доделени средства.	Nëse në periudhën përderisa ende zgjasin detyrimet ndaj Fondit, trashëgimtari i ri juridik (ndërmarrjet me të cilat shfrytëzuesi i shpërblimit është lidhur, me të cilët shfrytëzuesi i shpërblimit është bashkuar ose të cilëve pronari u ka transferuar mjete - ndërmarrjet e sapothemeluara ose ato ekzistuese), e mbyll, likuidon ose e transferon shoqërinë tregtare, aktivitetet dhe/ose i'a transferon të drejtën e pronës së teknologjisë/produkteve/shërbimeve të krijuara gjatë projektit jashtë vendit në çfarëdo mënyre, shfrytëzuesi i shpërblimit do të duhet që të paguajë 100% nga shuma e mjeteve të ndara
За контрола на евентуални промени во доминантната сопственичка структура, доминантната македонска сопственичка структура и/или статусна промена, Фондот може во секое време да побара корисникот на наградата да достави нова Тековна состојба од Централниот регистар на Република Северна Македонија (не постара од 8 (осум) дена).	Për kontrollin e ndryshimeve eventuale në strukturën e pronësisë dominuese, strukturën e pronësisë dominuese maqedonase dhe/ose ndryshimit të statusit, Fondi në çdo kohë mund të kërkojë që shfrytëzuesi i shpërblimit të dorëzojë Gjendje të re rrjedhëse nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë së Veriut (jo më e vjetër se 8 (tetë) ditë).
VIII.	VIII.
ПРЕСТАНОК НА ФИНАНСИРАЊЕ И РАСКИНУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА НАГРАДА	NDËRPRERJA E FINANCIMIT DHE E PRISHJES SË KONTRATËS SË NDARJES SË SHPËRBLIMIT

Раскинување на Договорот	Prishja e Kontratës
Во случај на раскинување на Договорот за доделување на награда, корисникот е должен да ги врати назад дел или сите добиени средства, во согласност со условите во договорот.	Në rast të prishjes së Kontratës së Ndarjes së Shpërblimit, shfrytëzuesi është i detyruar që të kthejë një pjesë ose të gjitha mjetet e marra, në pajtim me kushtet e kontratës.
Уплатите на корисникот на наградата кон Фондот треба да бидат исплатени во денари.	Pagesat e shfrytëzuesit të shpërblimit ndaj Fondit duhet të paguhen në denarë.
За секое доцнење на уплата на средства за подмирување на обврските кон Фондот од страна на корисниците во рок подолг од 30 (триесет) дена, Фондот испраќа писмена опомена до корисникот на наградата за задоцнувањето.	Për çdo vonesë të pagesës së mjeteve për shlyerjen e detyrimeve ndaj Fondit nga shfrytëzuesit në afat më të gjatë se 30 (tridhjetë) ditë, Fondi i dërgon vërejtje shfrytëzuesit të shpërblimit për vonesën.
За секое доцнење на уплата на средства за покривање на обврските кон Фондот од страна на корисниците подолго од 60 (шеесет) дена, Фондот испраќа втора писмена опомена до корисникот на наградата за задоцнувањето.	Për çdo vonesë të pagesës së mjeteve për mbulimin e detyrimeve ndaj Fondit nga ana e shfrytëzuesve më shumë se 60 (gjashtëdhjetë) ditë, Fondi ia dërgon vërejtjen e dytë me shkrim shfrytëzuesit të vlerës së çmimit për vonesën.
За секое доцнење на уплата на средства за покривање на обврските кон Фондот од страна на корисниците на наградата подолго од 90 (деведесет) дена, Фондот го раскинува Договорот за доделување на награда и корисникот одговара за обврските согласност со одредбите од договорот.	Për çdo vonesë të pagesës së mjeteve për mbulimin e detyrimeve ndaj Fondit nga ana e shfrytëzuesve të vlerës së çmimit më shumë se 90 (nëntëdhjetë) ditë, Fondi e prish kontratën e ndarjes së çmimit dhe shfrytëzuesi përgjigjet për detyrimet, në pajtim me dispozitat e kontratës.
Престанок на финансирањето	Ndërprerja e financimit
Фондот има право да го прекине финансирањето, како и да го раскине Договорот за доделување на награда во случај на проневера и прекршување на обврските од Договорот за доделување на наградата и/или одредбите од овие Правила за натпревари и предизвици, а особено во следниве случаи:	Fondi ka të drejtë që ta ndërpresë financimin, si dhe ta prishë kontratën e ndarjes së çmimit në rast të shpërdorimit ose shkeljes së detyrimeve të kontratës së ndarjes së çmimit dhe/ose dispozitat e këtyre rregullave të garave dhe sfidave, sidomos në rastet vijuese:
1.	1.
Доколку корисникот на наградата наменски не ги користи одобрените финансиски средства, вклучувајќи и прераспределба на средства во процент поголем од утврдениот процент на средства од вкупниот буџет на проектот без претходна писмена согласност од Фондот;	Nëse shfrytëzuesi i vlerës së çmimit nuk i përdor qëllimisht mjetet e miratuara financiare, duke përfshirë rishpërndarjen e mjeteve në përqindje më të madhe se përqindja e përcaktuar e mjeteve nga buxheti i përgjithshëm i projektit pa pajtimin paraprak me shkrim nga Fondi;
2.	2.
Доколку корисникот на наградата со намера за измама дава неточни податоци во текот на постапката за доделување на награда и за времетраењето на Договорот за доделување на награда кои имаат материјално влијание на проектот;	Nëse shfrytëzuesi i vlerës së çmimit me qëllim të mashtrimit jep të dhëna të pasakta gjatë procedurës për ndarjen e çmimit dhe për kohëzgjatjen e kontratës së ndarjes së çmimit, që kanë ndikim material në projekt;
3.	3.
Доколку корисникот на наградата не воведо соодветни политики и процедури кои ќе му овозможат на Фондот да врши надзор и да ги оцени напредокот на проектот;	Nëse shfrytëzuesi i vlerës së çmimit nuk prezanton politika dhe procedura të përshtatshme që do t'i mundësojnë Fondit ta mbikëqyrë dhe vlerësojë ecurinë e projektit;

4.	4.
Доколку корисникот на наградата не подготвува финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди на начин кој соодветно ќе ги рефлектира активностите, ресурсите и трошоците поврзани со проектот;	Nëse shfrytëzuesi i vlerës së çmimit nuk përgatit raporte financiare në pajtim me standardet e kontabilitetit, në atë mënyrë që do t'i reflektojë aktivitetet, burimet dhe shpenzimet e lidhura me projektin në mënyrë përkatëse.
5.	5.
Доколку корисникот на наградата на барање на Фондот не дозволи ревизија од страна на независен ревизор и/или стручно лице за ревизија назначени од Фондот;	Nëse shfrytëzuesi i vlerës së çmimit, me kërkesë të Fondit, nuk lejon revizion nga nga revizionisti i pavarur dhe/ose profesionisti i caktuar për revizion nga Fondi;
6.	6.
Доколку корисникот на наградата не му обезбеди на Фондот или на лица назначени од страна на Фондот, да извршат увид во спроведувањето на проектот, неговите активности, остварени резултати сите релевантни документи за проектот, или на сметките и/или истите да ги достави до Фондот на негово барање;	Nëse shfrytëzuesi nuk i siguron Fondit ose personave të emëruar nga Fondi, që të kryejnë shqyrtim në realizimin e projektit, aktivitetet e tij, rezultatet e realizuara dhe gjitha dokumentet përkatëse të projektit, ose në llogaritë dhe/ose ato t'i dorëzojë te Fondi sipas kërkesës së tij;
7.	7.
Доколку корисникот на наградата не го извести Фондот за секоја значајна промена со материјално влијание врз проектот;	Nëse shfrytëzuesi i vlerës së çmimit nuk e njofton Fondin për çdo ndryshim të rëndësishëm me ndikim material në projekt;
8.	8.
Доколку корисникот на наградата постапува спротивно на одредбите од Правилата за натпревари и предизвици кои се однесуваат на измама и корупција;	Nëse shfrytëzuesi i vlerës së çmimit vepron në kundërshtim me dispozitat e Rregullave të garave dhe sfidave, që u referohen mashtrimit dhe korrupsionit;
9.	9.
Доколку корисникот на наградата не побара согласност за статусна промена и/или промена во доминантната сопственичка структура и/или доминантната македонска сопственичка структура со цел да се спречи каков било обид за воспоставување контрола од трето лице врз корисникот на наградата;	Nëse shfrytëzuesi i vlerës së çmimit nuk kërkon pajtim të ndryshimit të statusit dhe/ose ndryshimit në strukturën pronësore dominuese dhe/ose strukturës pronësore dominuese maqedonase me qëllim që të pengojë çfarëdo përpjekje për vendosjet e kontrollit të personit të tretë te shfrytëzuesi i vlerës së çmimit;
10.	10.
Доколку корисникот на наградата не се придржува кон одредбите од Правилата за натпревари и предизвици кои се однесуваат на статусна промена и/или промена на сопственичка структура;	Nëse shfrytëzuesi i vlerës së çmimit nuk u përmbahet dispozitave të Rregullave të garave dhe sfidave, që u referohen ndryshimit të statusit dhe/ose ndryshimit të strukturës së pronësisë;
11.	11.
Врз основа на барање на корисникот на наградата или тимот за следење, доколку поради неизбежна пречка од технички или пазарен аспект се доведат во прашање идните резултати на проектот.	Në bazë të kërkesës së shfrytëzuesit të vlerës së çmimit ose ekipit të ndjekjes, nëse për shkak të pengesës së paevitueshme në aspekt teknik ose tregtar, vihen në pyetje rezultatet e ardhshme të projektit.
Одлука за привремен прекин на финансирањето	Vendimi i ndërprerjes së përkohshme të financimit
Во случај на настанување на која било од погоре наведените околности од овие Правила за награди и предизвици, Фондот го задржува правото да донесе одлука за привремен прекин на финансирањето, и/или да бара	Në rast të shfaqjes së ndonjë prej rrethanave të këtyre rregullave të çmimeve dhe sfidave, Fondi e ruan të drejtën të marrë vendim për të ndërprerë përkohësisht financimin dhe/ose të kërkojë kthimin e një pjese ose të të gjitha

враќање на дел или во целост на финансиските средства исплатени на корисникот на наградата до тој момент.	mjeteve financiare të paguara shfrytëzuesit të vlerës së çmimit deri në atë moment.
Фондот истовремено со одлуката за привремен прекин на финансирањето испраќа и писмено известување до корисникот на наградата, информирајќи го за настаните прекршувања на Договорот за доделување на награда со барање корисникот на наградата да ги отстрани прекршувањата во рок од определен од страна на Фондот.	Në të njëjtën kohë me vendimin e ndërprerjes së përkohshme të financimit, Fondi i dërgon njoftim me shkrim shfrytëzuesit të vlerës së çmimit, duke e informuar atë për shkeljet e kontratës së ndarjes së çmimit, me kërkesën që shfrytëzuesi të heqë shkeljet në afat të përcaktuar nga ana e Fondit.
По барање на корисникот на наградата, Фондот може да му одобри на корисникот на наградата дополнителни 30 (триесет) дена за отстранување на прекршувањата.	Me kërkesë të shfrytëzuesit të vlerës së çmimit, Fondi mund t'i miratojë shfrytëzuesit 30 (tridhjetë) ditë shtesë për t'i mėnjanuar shkeljet.
Во случај корисникот на наградата да ги надмине идентификуваните прекршувања, Фондот ќе донесе одлука за повлекување на привремениот прекин на финансирањето.	Në rastin kur shfrytëzuesi i vlerës së çmimit i tejkalon shkeljet e identifikuar, Fondi do të miratojë vendimin e tërheqjes së ndalesës së përkohshme të financimit.
Во случај корисникот на наградата да не ги отстрани идентификуваните прекршувања во погоре утврдените рокови Фондот ќе одлучи дали ќе дојде до раскинување на Договорот за доделување на награда.	Në rastin kur shfrytëzuesi i vlerës së çmimit nuk i mėnjanon shkeljet e identifikuar në afatet e përcaktuara më lartë, Fondi do të vendosë se a do të vijë te prishja e kontratës së ndarjes së çmimit.
Одлука за раскинување на Договорот за доделување на награда	Vendimi i prishjes së kontratës së ndarjes së vlerës së çmimit
Во случај на настанување на било која од околностите за раскинување на договорот наведени во Правилата за награди и предизвици, Фондот го задржува правото да донесе одлука за раскинување на Договорот за доделување на награда и/или да бара враќање на дел или во целост на финансиски средства исплатени на корисникот на наградата до тој момент.	Në rast të shfaqjes së ndonjëres prej rrethanave të prishjes së kontratës, të theksuara në Rregullat e shpërblimeve dhe sfidave, Fondi e ruan të drejtën që të miratojë vendimin e prishjes së kontratës së ndarjes së shpërblimit dhe/ose të kërkojë kthimin e një pjese ose të të gjitha mjeteve financiare të paguara shfrytëzuesit të shpërblimit deri në atë moment.
Одлуката за раскинување на Договорот за доделување на награда ја носи Фондот.	Vendimin e prishjes së kontratës së ndarjes së vlerës së çmimit e bart Fondi.
Доколку Договорот за доделување на награда е раскинат од било која причина опфатена со овие Правила за награди и предизвици, а доделените финансиски средства не се потрошени, корисникот на наградата е должен да го врати на Фондот целиот непотрошен износ на средства најдоцна во рок од 8 (осум) дена од денот кога од Фондот тоа е побарано, во спротивно тој паѓа во задоцнување и на истиот износ може да биде обврзан да плати законска казнена камата во согласност со Законот за облигациони односи сметано од денот на доцнењето, се до конечната исплата.	Nëse Kontrata e Ndarjes së Shpërblimit priset për ndonjë arsye të përfshirë nga këto Rregulla të shpërblimeve dhe sfidave, ndërsa mjetet e ndara financiare nuk janë shpenzuar, shfrytëzuesi do t'i kthejë Fondit të gjithë shumën e pashpenzuar të mjeteve më së voni në afat prej 8 (tetë) ditësh nga dita në të cilën është kërkuar nga Fondi, përndryshe ai bie në vonesë dhe mund të detyrohet të paguajë kamatë ndëshkuese ligjore në të njëjtën shumë në pajtim me Ligjin e Marrëdhënieve të Detyrimeve, duke llogaritur nga dita e vonesës deri në pagesën përfundimtare.
Доколку поради неизбежна пречка од технички или пазарен аспект се доведат во прашање идните резултати на проектот, од корисникот на наградата ќе се бара да достави документација до Фондот и да побара престанок на проектот и финансирањето.	Nëse për shkak të pengesës së pashmangshme nga aspekti teknik dhe tregtar vijnë në pyetje rezultatet e ardhshme të projektit, nga shfrytëzuesi i vlerës së çmimit, do të kërkohet që të dorëzohet dokumentacioni te Fondi dhe të kërkojë ndërprerjen e projektit dhe financimit.
Последователно, Фондот ќе утврди дали постои оправданост на доказите	Më pas Fondi do të përcaktojë nëse ka arsyetim për dëshminë e ekzistencës së

за постоење на неизбежна пречка која ги доведува во прашање идните резултати на проектот и ќе донесе соодветна одлука.	një pengese të pashmangshme që vë në pikëpyetje rezultatet e ardhshme të projektit dhe do të miratojë vendimin e duhur.
Доколку Фондот одлучи дека се исполнети условите наведени како неизбежна пречка, корисникот на наградата нема да биде обврзан да ги врати доделените средства.	Nëse Fondi vendos që kushtet e plotësuara, të theksuara si pengesë e pashmangshme, shfrytëzuesi i shpërblimit nuk do të jetë i detyruar që t'i kthejë mjetet e ndara.
Доколку корисникот на наградата не побара согласност за статусна промена и/или промена во доминантната сопственичка структура и/или доминантната македонска сопственичка структура со цел да се спречи каков било обид за воспоставување контрола од трето лице врз корисникот на наградата и/или доколку корисникот на наградата не се придржува кон одредбите од Правилата за натпревари и предизвици кои се однесуваат на статусна промена и/или промена на сопственичка структура, корисникот на наградата е должен на Фондот да плати 100% од износот на доделени средства.	Nëse shfrytëzuesi i nuk kërkon pëlqim të ndryshimit të statusit dhe/ose ndryshimit në strukturën pronësore dominuese dhe/ose strukturës pronësore dominuese maqedonase me qëllim që të pengojë çfarëdo përpjekje për vendosjet e kontrollit të personit të tretë të shfrytëzuesi i vlerës së çmimit dhe/ose nëse shfrytëzuesi i vlerës së çmimit nuk u përmbahet dispozitave të Rregullave të garave dhe sfidave që u referohen ndryshimit të statusit dhe/ose ndryshimit të strukturës pronësore, shfrytëzuesi i vlerës së çmimit është i detyruar që t'i paguajë Fondit 100% nga shuma e mjeteve të ndara.
Сите исплати треба да бидат исплатени на Фондот во денари.	Të gjitha pagesat duhet t'i paguhen Fondit në denarë.
Во случај Корисникот на наградата да не ги исполни обврските од овие Правила за натпревари и предизвици, ќе се применат механизмите за заштита утврдени со одредбите на Договорот за доделување на награда.	Në rastin kur shfrytëzuesi i vlerës së çmimit nuk i plotëson detyrimet e këtyre rregullave të garave dhe sfidave, do të zbatohen mekanizmat e mbrojtjes, të përcaktuara me dispozitat e kontratës së ndarjes së çmimit.
VIII.	VIII.
ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ	DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE
Со денот на отпочнување на примена на овие Правила престануваат да важат Правилата за организирање и спроведување на натпревари и предизвици за поттикнување на иновативноста во приоритетните области од науката и технологијата бр.01-494/4 од 28.11.2017 година и бр.01-1377/6 од 06.06.2019 година.	Në ditën e fillimit të zbatimit të këtyre rregullave, shfuqizohen Rregullat e organizimit dhe realizimit të garave dhe sfidave për nxitjen e risisë në fushat prioritare të shkencës dhe teknologjisë nr. 01-494/4, datë 28.11.2017 dhe nr. 01-1377/6, datë 06.06.2019.
Бр.	Nr.
----- Претседател на Управен одбор	----- Kryetari i Bordit Drejtues
Скопје, 20.01.2020 иновации и технолошки развој	на Фондот за Shkup, 20.1.2020 të Fondit të Inovacioneve dhe të Zhvillimit Teknologjik